

KUNST- EN LANDSCHAPSROUTE

Een afwisselende fietstocht, zeker wat natuur betreft. Fietsen langs het enige bosreservaat in de provincie Groningen, maar ook langs jonge herschapen natuur rond de Westerwoldse Aa, die haar oorspronkelijke meanderende loop weer terugkreeg. Maar deze grensstreek heeft ook een rijke historie: een vesting, een middeleeuwse buurtschap en een heksenberg. Van die historie en de volksverhalen vertellen de 'openbare kunstwerken' tijdens de tocht.

EVEN VOORSTELLEN

Debora Loning is eigenaresse van Parktuin De Entourage. Een natuurkampeerterrein met tien plaatsen voor tent, caravan of camper, een gastenverblijf, maar ook een prachtig aangelegde parktuin, geïnspireerd op de Groninger slingerdijk. Debora is erg actief betrokken bij het promoten van haar 'natuurlijke' leefgebied. Daarnaast organiseert ze exposities in haar parktuin en was ze enige tijd bestuurslid van Museum de Oude Wolden in Bellingwolde. Geen wonder dat ze in deze route natuur en kunst heeft gecombineerd.

DE ROUTE

De route begint gelijk goed, met fietsen over een monument. De beplanting langs de J. Buiskoolweg stamt uit ongeveer 1928. Landschapsarchitect Vroom kreeg destijds opdracht om de weg aan te planten met sierheesters. Bijzonder en om die reden besloot Rijksmonumenten in 2001 de gehele weg tot monument uit te roepen.

Vesting Bourtange, ontstaan in 1580, opgeheven in 1851 en vervolgens vanaf 1960 herbouwd naar de situatie van 1742, de gloriejijd van het fort. Aan de hoofdweg naar de vesting

twee 'wachters' van Adrienne Morriën en Marthe Röling en op de muur van de Willem Lodewijkschool een bijzonder reliëf.

Door een weids gebied richting Sellinger. Even bij knooppunt 16 van de route af voor de Hasseberg, hoogste punt van de provincie, daar moet u geweest zijn! Na Sellinger een rondje om Ter Borg, mogelijk al ontstaan in de middeleeuwen, bestaande uit vier boerderijen, waarvan er drie de status van rijksmonument hebben.

Het Theater van de Natuur (1994) onderstreept de betekenis van de nieuwe natuur rond Sellinger en is een concept van Adriaan Nette. In 1996 begon de kunstenaar aan de trap. Vanaf dat jaar is er bijna jaarlijks een nieuwe hardstenen trede toegevoegd met een tekst van een gasttheatermaker. Door naar Jipsinghuizen. Daar kwamen tijdens de werkverschaffing in 1924 de trams aan met werklozen die de omliggende hei moesten ontginnen. De sculptuur 'De Hel van Jipsinghuizen' herinnert aan die tijd.

Bij knooppunt 41 ziet u rechts het Lieftingsbroek liggen, het enige bosreservaat in de provincie Groningen. Na het Metbroekbos, een prachtig natuurgebied, komt u in Vlagtwedde, waar bij de kerk het 'Monument voor Geallieerde Militairen' (1950) te vinden is. Om daarna de laatste kilometers weg te trappen via Veelerveen langs het kunstwerk 'Moor' van Frank Sciarone (1997), weer naar de Entourage.

SPECIAAL AANBEVOLEN

RIJKSMONUMENT J. BUISKOOLWEG

De huidige beplanting stamt ongeveer uit 1928. Landschapsarchitect Vroom kreeg opdracht om de weg aan te planten met sierheesters. De aankoop van een uitgebreid en kostbaar assortiment van bomen en struiken moest de crisis, waarin ook de Nederlandse boomkwekerijen indertijd verkeerden, enigszins verlichten. Taxus (venijnboom), Ilex (hulst), Rhododendron, Forsythia (chinese klokje), Viburnum (sneeuwbal), Symphoricarpos (sneeuwbes), Euonymus (kardinaalshoed), Philadelphus (boerenjasmijn) en de Deutzia (bruidsbloem) in elf kilometer sierbeplanting.

BOURTANGE

Aan de toegangsweg naar de gereconstrueerde vesting (Willem Lodewijkstraat) staan twee wachters van Adrienne Morriën, waarvoor Marthe Röling model stond. Op de muur van de Willem Lodewijkschool een reliëf van Klaas van Dijk (1913 - 1990), Nederlands beeldhouwer en schilder, lid van kunstkring De Ploeg.

HASSEBERG (BIJ KNOOPPUNT 16, HET HOOGSTE PUNT VAN GRONINGEN)

De naam zou afkomstig zijn van Hasje, een oude vrouw die 's nachts eenzame reizigers met een vuurtje lokte, zodat ze in het omringende moeras verdronken. In het centrum van Sellinger staat een sculptuur van heks Hasje.

NATUURGEBIED TER BORG (TUSSEN 34 EN 19)

In 1930 is ten westen van Ter Borg een groot deel van de heide beplant met voornamelijk naaldbomen. Binnen het bosgebied, nu een natuurgebied, is 35 hectare heide bewaard

gebleven en dat is het grootste aaneengesloten heideveld van de provincie Groningen.

THEATER VAN DE NATUUR (TUSSEN 33 EN 14)

Het was een tijdelijk object (Adriaan Nette) voor een manifestatie, maar het theater bleef. In de stenen trap teksten van Kees Stip, Harry Muskee, Jean Pierre Rawie, Rutger Kopland, Hagar Peeters, Jan Mulder en vele anderen. Beklim de heuvel en bedenk uw eigen verhaal!

HEL VAN JIPSINGHUIZEN (14)

In Westerwolde was begin vorige eeuw nog een hoogveen-gebied dat ontgonnen moest worden. Initiatiefnemer voor de werkverschaffing was Jan Buiskool, burgemeester van Vlagtwedde en Delfzijl en rijksinspecteur van de werkverschaffing. De werklozen werden per tram naar Jipsinghuizen gebracht om in de omgeving van het dorp de heide te ontginnen, o.a. van het Rhederveld. Ze overnachtten in barakkenkampen. De tewerkgestelden werden slecht betaald. Veel hadden een opleiding genoten en waren niet gewend aan zwaar lichamelijk werk.

OORLOGSMONUMENT (51)

HOEK KERKSTRAAT/SCHOOLSTRAAT

Het 'Monument voor Geallieerde Militairen' uit 1950 bij de N.H. kerk in Vlagtwedde, is een bronzen beeld van een saluerende mannenfiguur met een heraldisch schild, gemaakt door Lidi van Mourik Broekman (1917). Het monument wil 'een groet aan de eeuwigheid' symboliseren.

TIP! Kies op het oranje tabblad 'planner' in het oranje kadertje voor: recreatieve route.

KUNST- EN LANDSCHAPSRUTE

PRAKTISCHE INFORMATIE

START

Parkuin Entourage
Debra Lomig
J. Buiskoolweg 20
9699 TT Rhederveld
ntourage@planet.nl
www.ntourage.com
0599 354433 / 06 27513661
Afstand: 57,5 km

LEGENDA

- startpunt
- molen
- borg
- fabriek
- bebouwing
- water
- fietsroute
- knooppunten

- ### KNOOPPUNTEN
- (54) (55) (44) (15) (16) (34) (19)
(33) (14) (41) (40) (50) (51)
(56) (57) (59) (60) (54)

